

Socialudvalgets opgaver

Socialudvalget har ansvaret for Københavns Kommunes sociale opgaver vedrørende børn, unge og voksne, herunder blandt andet:

- forebyggende sociale foranstaltninger og døgnanbringelser af børn og unge
- ydelser til borgere med handicap
- tilbud til borgere med sindslidelse, herunder botilbud og støtte i egen bolig

- den sociale indsats og behandling på misbrugsområdet, samt alkoholindsatsen
- tilbud til hjemløse samt krisecentre
- hjemmepleje til borgere under 65 år
- indkomstoverførsler, bl.a. førtidspension m.v. og økonomisk hjælp til særlige persongrupper

Socialudvalgets samlede udgifter**Tabel 1. Socialudvalgets samlede udgifter**

mio. kr. (løbende priser)	2016	2017	2018	2019
Serviceudgifter	5.198,4	5.283,1	5.368,7	5.476,1
Anlæg	54,6	3,4	0	0
Overførsler mv.	1.391,1	1.406,7	1.428,2	1.449,9
I alt	6.644,1	6.693,2	6.796,9	6.926,0

Socialudvalgets udfordringer de kommende år

Udfordringerne på Socialudvalgets område kan inddeles i 3 hovedområder:

1. Efterspørgselspres og ubalancer på målgruppeområderne, samt bevillingsudløb
2. Faglige udfordringer: Realisering af Socialudvalgets Grundlagspapir
3. Gennemførelse af tillidsreform

Socialudvalget skal herudover bidrage med nye konkrete forvaltnings-specifikke effektiviseringsforslag for i alt 45,3 mio. kr. til samlet prioritering i budgetforhandlingerne i Borgerrepræsentationen. Samlet bidrager Socialudvalget i 59,4 mio. kr. i forvaltningsspecifikt bidrag, når stigende profiler fra tidligere år medregnes.

1. Efterspørgselspres på målgruppeområderne, samt bevillingsudløb

De enkelte målgruppers udfordringer gennemgås nedenfor.

Hjemmepleje

På Hjemmepleje stilles der, som følge af en række lovændringer, nye krav Socialforvaltningens hjemmeplejetilbud. Socialforvaltningen er for-

pligtet til at levere en forbedret tidlig, forebyggende og sammenhængende indsats med fokus på rehabilitering frem for kompensation. Specifikt betyder nye skærpede krav til den specialiserede rehabiliteringsindsats i kombination med en fortsat stigende efterspørgsel, at serviceniveauet er under pres.

Københavns Kommune har på nuværende tidspunkt ikke den nødvendige kapacitet inden for specialiserede rehabiliteringstilbud, som lever op til de nye kvalitetskrav. Kommunen vil derfor være nødsaget til helt eller delvist at købe forløb på andre tilbud indtil kommunen har opbygget den nødvendige kapacitet. Det skønnes, at kommunens udgifter til praktisk hjælp, personlig pleje mm., som følge af regelændringerne, vil være ca. 23 mio. kr. fra 2016 og frem, jf. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningens fællesindstilling, som blev behandlet på Socialudvalgsmødet den 25. marts 2015. Forvaltningerne vil i fællesskab ansøge om midler til at dække den varige udfordring ved budgetforhandlingerne for 2016.

Borgere med sindslidelse

Socialforvaltningen ønsker at understøtte et socialfagligt paradigmeskift på området for borgere med sindslidelse. Der er behov for et mere rehabiliterende fokus - de fleste borgere med psykiske lidelser har potentiale til at komme sig. Der er endvidere et mål om øget fleksibilitet og flow på socialpsykiatriske bosteder. Socialforvaltningen ønsker derfor at omlægge fra længerevarende tilbud til midlertidige tilbud.

De midlertidige tilbud skal skabe en tryk ramme for borgeren i arbejdet med at mestre eget liv og opnå større selvstændighed. Omlægningen mod en større andel af midlertidige botilbudspladser skal ske parallelt med en fokuseret socialpædagogisk støtte på tilbuddene, hvor der arbejdes mod, at borgeren på et tidspunkt kan flytte i egen bolig.

Der er samtidig behov for en specialisering, hvor der kan gives en mere intensiv og kvalificeret indsats til borgere med særlige behov.

De senere års strukturelle ændringer i den regionale behandlingspsykiatri har betydet kortere indlæggelser og en omstilling fra en sengebaseret psykiatri til en ambulans psykiatri, hvor patienter udskrives tidligere og med mere komplekse behov. Det øger tyngden og efterspørgslen efter social støtte i Socialforvaltningen til denne gruppe borgere.

Endelig vokser København. Udviklingen i befolkningen samtidig med de strukturelle ændringer i behandlingspsykiatrien betyder, at der fremadrettet vil være behov for at øge kapaciteten af botilbud, hvis serviceniveauet skal fastholdes.

Socialforvaltningen har sammen med Økonomiforvaltningen udarbejdet behovsanalyse og en 5 årsplan for området for borgere med sindslidelse. Resultatet er en business-case, som viser, hvordan det faglige paradigmeskift og målsætningen om at flere borgere med sindslidelser kan komme til at bo i eget hjem kan understøttes gennem en omstilling af området samtidig med at det demografiske og strukturelle pres imødekommes.

Analysen suppleres med en analyse af modernisering af utidssvarende botilbud på

området for borgere med sindslidelse, og rejses i budgetforhandlingerne for 2016.

En del af det socialfaglige paradigmeskift er endvidere at øge fokus på samarbejde med Regionerne. Der fremsættes derfor ønske om at oprette et fælles Psykiatrihus i sammenhæng med det københavnske akuttilbud på området.

Endelig forudsætter omstillingen på området, at der sker en parallel udbygning af billige boliger i København.

Borgere med handicap

Området for borgere med handicap er underlagt flere samtidige pres. Dels betyder befolkningsstigningen i København, at der kommer flere borgere med handicap. Dels bliver flere borgere end tidligere diagnosticeret med et handicap, herunder børnehandicapområdet. Og dels har bl.a. en succesfuld styrket sundhedsfaglig indsats formået at bringe levealderen blandt borgere med handicap op. Ovenstående udvikling betyder en stigning i efterspørgslen og at det kommunale serviceniveau sættes under pres.

Socialforvaltningens vurdering er, at udfordringen vedr. stigende efterspørgsel i 2016 kan dækkes af den automatiske demografitilførsel. Der er behov for en stram økonomisk styring, samt en skærpet visitationspraksis i 2015 med henblik på at sikre det rette indgangsniveau til 2016.

Specifikke udfordringer på målgruppen:

- **Merudgiftsydelse til børn med handicap (§41) - indførelse af subsidiaritetsprincippet:** Folketinget vedtog den 19. december 2014 en lov om ændringer til reglerne for merudgiftsydelser til børn med handicap (§41). De samlede økonomiske konsekvenser af lovændringen vil medføre at 8,4 mio. kr. flyttes fra de lovbundne udgifter med statsrefusion til serviceudgifter. Det betyder en stigning i serviceudgifter på 8,4 mio.kr, idet § 41 gøres subsidier til andre paragraffer og mistet statsrefusion på 4,2 mio. kr., idet Københavns Kommune fremadrettet ikke vil kunne hjemtage 50 pct. statsrefusion. De økonomiske konsekvenser af lovændringen blev imødekommet i overførselssagen for 2015 og søges rejst fremadrettet i budgetforhandlingerne.
- **Specialiseret genoptræning:** Foranstaltninger til borgere med handicap i og uden for eget hjem er ligesom hjemmeplejen udfordret som følge af ændrede regler vedrørende specialiseret genoptræning. Regelændringerne bevirker, at kommunen i højere grad end tidligere skal tilbyde specialiseret reha-

bilitering, hvilket forventes at give en varig udfordring. Udfordring søges rejst i budgetforhandlingerne 2016, jf. afsnit vedr. hjemmeplejen.

Udsatte voksne

Socialforvaltningen oplever et vedvarende stort pres på efterspørgslen efter købte pladser på private og udenbys herberger og krisecentre.

En årsag til stigningen i efterspørgslen på herbergspladser og krisecentre er at der er et såkaldt selvhenvenderprincip hvor borgeren selv kan henvende sig (uden visitation) og at det er stedets forstander der bestemmer hvornår en udskrivning kan finde sted. Derved reduceres kommunens styringsmuligheder markant.

På køb af krisecenterpladser oplever forvaltningen tillige markante stigninger i takster på en række private tilbud.

Socialforvaltningen vurderer at udgiftspreset kan holdes indenfor socialforvaltningens ramme i 2016 (med den besluttede budgettilførsel i budget i balance sagen). Der er dog behov for en stram økonomisk styring.

Bevillingsudløb, der håndteres i budgetforslaget

Socialudvalget har samlet bevillingsudløb i 2015 på 51,4 mio. kr. For at sikre varig forankring af en række af disse aktiviteter har Socialudvalget besluttet at indarbejde udløbene for samlet 6,6 mio. kr. indenfor rammen i budgetforslaget jf. tabel 2.

Tabel 2. Håndtering af bevillingsudløb inden for Socialudvalgets ramme

	mio. kr. (2016 p/l)
Bevillingsudløb	
Varig videreførelse af bevillingsudløb vedr. Alternative plejehjemspladser i E-huset	5,6
Varig videreførelse af bevillingsudløb vedr. Lovpligtigt tilsyn på dagtilbud	1,0
Udløb i alt	6,6

2. Faglige udfordringer: Realisering af Socialudvalgets Grundlagspapir

Socialforvaltningens kerneopgave er at hjælpe socialt udsatte københavnere og københavnere med særlige behov og at understøtte og udvikle deres potentialer. Det sker bl.a. gennem forebyggende, sociale og beskæftigelsesrettede indsatser, råd, vejledning og pædagogisk støtte

samt bo- og behandlingstilbud.

Overordnet er målet med arbejdet på det sociale område at sikre, at der bliver færre socialt udsatte københavnere ved at øge livskvaliteten og skabe social mobilitet for udsatte københavnere og københavnere med særlige behov. Det hjælper de udsatte københavnere og styrker samtidig sammenhængskraften i København og mindsker risikoen for, at byen knækker over.

For nogle udsatte borgere er målet med den sociale indsats, at borgerne kan udvikle sig så meget, at de ikke længere kan karakteriseres som socialt udsatte. Her skal indsatsen fokusere på, at flere borgere inkluderes i det almindelige samfundsliv med uddannelse, beskæftigelse og egen bolig.

For andre borgere med særlige behov handler den sociale indsats først og fremmest om at understøtte, at borgerne i højere grad kan mestre deres eget liv og på den måde opnå øget livskvalitet. Endelig er der borgere, for hvem livskvalitet handler om at have stabile rammer for deres liv og få den nødvendige omsorg.

Konkret har Socialudvalget fastlagt ni socialpolitiske pejlemærker for perioden 2014-2017. Pejlemærkerne udstikker retningen for Socialudvalgets og Socialforvaltningens arbejde. Opfyldelsen af pejlemærkerne og de underliggende mål er dog ikke kun afhængig af de beslutninger og prioriteringer, som Socialudvalget og Socialforvaltningen træffer, men også af den generelle samfundsmæssige udvikling, f.eks. hvad angår demografi, økonomi og lovgivning.

De budgetnotater, der udarbejdes til budgetforhandlingerne, vil afspejle de socialpolitiske pejlemærker og relevante styrkelser af indsatsen i forlængelse heraf.

3. Gennemførelse af tillidsreform

Socialforvaltningen har i de senere år arbejdet med at implementere tillidsreformen. Tillidsreformen har til formål at højne produktiviteten og kvaliteten i kerneydelserne ved at skabe mere plads til at udfolde faglighederne på de enkelte arbejdspladser – og på tværs af arbejdspladser i Socialforvaltningen.

Socialforvaltningen arbejder bl.a. med at mindske dokumentations-, kontrol- og procedurekrav til leder og medarbejdere, øge sammenhæng og videndeling imellem de forskellige dele af forvaltningen og kommunen i øvrigt, samt med at styrke innovationskraften og implementere et nyt grundlag for ledelse i SOF.

Prioriteringer i Socialudvalgets budget for 2016

De interne omprioriteringer i budgetforslaget fremgår af tabel 3. Der er fundet finansiering af i alt 20,2 mio. kr. i interne udfordringer og bevillingsudløb, der blev besluttet ved Socialudvalgets 2. behandling af budgetforslag 2016.

Tabel 3. Omprioriteringer

	mio. kr. (2016 p/l)
Følgende områder har fået et større budget	20,2
Udsatteområdet, balanceudfordringer vedr. Kvindekrisecentre	6,1
Tilbagebetaling af internt lån i 2015 vedr. task force	1,0
Ændret betaling til kommunens fællesordninger og -systemer	1,5
Varig videreførelse af bevillingsudløb vedr. Alternative plejehjemspladser i E-huset	5,6
Varig videreførelse af bevillingsudløb vedr. Lovpligtigt tilsyn på dagtilbud	1,0
Midler til Task force til nedbringelse af sagsbehandlingstider	5,0
Følgende områder har fået et mindre budget	-20,2
Bortfald af midlertidige udgifter	-8,6
Besparelse på administrationsområdet (0,4 pct.)	-1,0
Generel besparelse på øvrige områder (0,1 pct.)	-6,4
Tilpasning af centerstruktur på området for udsatte børn og unge	-0,9
Samlokalisering af kommunale centerstabe på handicapområdet	-2,0
Udgiftsreduktion som følge af KKR rammeaftale for administrativt overhead	-1,3
I alt	0

Ansatte i Socialforvaltningen

Tabel 4. Ansatte i Socialforvaltningen

	2014	2015	2016
Antal årsværk	6.835	6.883	6.757